

## FIȘA DISCIPLINEI

Anul universitar 2025-2026

Anul de studiu III / Semestrul I

## Legendă:

-scris cu negru - formatul standard al fișei disciplinei

-scris cu albastru - sugestii operaționale pentru elaborarea fișei.

## 1. Date despre program

|                                                                |                                                                                                                                                                                  |
|----------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 1.1. Instituția de învățământ superior                         | Universitatea „1 Decembrie 1918” din Alba Iulia                                                                                                                                  |
| 1.2. Facultatea                                                | Istorie, Litere și Științe ale Educației                                                                                                                                         |
| 1.3. Departamentul                                             | Istorie, Arheologie și Patrimoniu                                                                                                                                                |
| 1.4. Domeniul de studii                                        | Arheologie                                                                                                                                                                       |
| 1.5. Ciclul de studii                                          | Licenta                                                                                                                                                                          |
| 1.6. Programul de studii/calificări<br>COR/grupă de bază ESCO* | ARHEOLOGIE/ Arheolog (COR 263206), istoric (COR 263302), promotor local (COR 263220)/ 2633 - Filozofi, istorici și specialiști în științe politice / Acces în ciclul de masterat |

\* conform Planului de învățământ

## 2. Date despre disciplină

|                                                   |     |                |                        |                                 |                     |                                                                             |         |    |
|---------------------------------------------------|-----|----------------|------------------------|---------------------------------|---------------------|-----------------------------------------------------------------------------|---------|----|
| 2.1. Denumirea disciplinei                        |     | Paleobotanica  |                        |                                 | 2.2. Cod disciplină |                                                                             | A.3107A |    |
| 2.3. Titularul activității de curs                |     |                | CS I dr Beatrice Ciuta |                                 |                     |                                                                             |         |    |
| 2.4. Titularul activității de seminar / laborator |     |                | Drd. Stefan Lipot      |                                 |                     |                                                                             |         |    |
| 2.5. Anul de studiu                               | III | 2.6. Semestrul | I                      | 2.7. Tipul de evaluare (E/C/VP) | C                   | 2.8. Regimul disciplinei (O – obligatorie, Op – opțională, F – facultativă) |         | Op |

## 3. Timpul total estimat

|                                                                                                   |    |                     |    |                        |     |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------|----|---------------------|----|------------------------|-----|
| 3.1. Număr ore pe săptămână                                                                       | 3  | din care: 3.2. curs | 1  | 3.3. seminar/laborator | 2   |
| 3.4. Total ore din planul de învățământ                                                           | 42 | din care: 3.5. curs | 14 | 3.6. seminar/laborator | 28  |
| Distribuția fondului de timp                                                                      |    |                     |    |                        | ore |
| a. Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe                                    |    |                     |    |                        | 13  |
| b. Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren |    |                     |    |                        | 10  |
| c. Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri                          |    |                     |    |                        | 10  |
| d. Tutoriat                                                                                       |    |                     |    |                        | -   |
| e. Examinări                                                                                      |    |                     |    |                        | -   |
| f. Alte activități universitare (vizite de studiu, consultații proiecte, etc.) .....              |    |                     |    |                        | -   |

|                                                   |    |
|---------------------------------------------------|----|
| 3.7 Total ore studiu individual (a+b+c)           | 33 |
| 3.8 Total ore activități universitare (d+e+f+3.4) | 42 |
| 3.9 Total ore pe semestru (3.7+3.8)               | 75 |
| 3.10 Numărul de credite**                         | 3  |

\* 1 credit = 25 ore

\*\*Se recomandă ca 3.7 să fie mai mare sau egal cu 3.8

## 4. Precondiții (acolo unde este cazul)

## 5. Condiții (acolo unde este cazul)

|                                |  |
|--------------------------------|--|
| 5.1. de desfășurare a cursului |  |
|--------------------------------|--|

|                                                  |                                                                                  |
|--------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------|
|                                                  | sală de curs dotată cu video-proiector și conexiune la Internet                  |
| 5.2. de desfășurarea a seminarului/laboratorului | Laborator de arheobotanică, microscop, eșantioane vegetale, atlase arheobotanice |

## 6. Competențe specifice acumulate

|                                                                                                                                   |                                                                                                                                                                                                                                                              |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Competențe/rezultate</b> ale învățării specifice programului de studii –                                                       | C2 Utilizarea cunoștințelor de bază pentru explicarea și interpretarea unor variate tipuri de concepte, situații, procese, proiecte etc. asociate domeniului Istorie; stabilirea faptelor istorice pe baza informațiilor din izvoare și din afara izvoarelor |
| <b>Competențe/rezultate</b> ale învățării specifice domeniului și ramurii de știință – prevăzute în standardele ARACIS în vigoare |                                                                                                                                                                                                                                                              |
| Competențe transversale                                                                                                           |                                                                                                                                                                                                                                                              |

## 7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

|                                       |                                                                                                                                                                                              |
|---------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 7.1 Obiectivul general al disciplinei | Cunoașterea metodelor specifice arheobotanicii în reconstituirea mediului și economiei populațiilor din trecut                                                                               |
| 7.2 Obiectivele specifice             | Înțelegerea relației dintre om și plante în trecut.<br>- Dobândirea competențelor practice de analiză arheobotanică.<br>- Familiarizarea cu principalele categorii de macroresturi botanice. |

## 8. Conținuturi\*

| 8.1 Curs                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | Metode de predare          | Observații |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------|------------|
| 1. Introducere în arheobotanică: definiție, scop, metode.                                                                                                                                                                                                                                                           | <i>Prelegeri, discutii</i> | 2          |
| 2. Procese de fosilizare și conservare a macroresturilor vegetale.                                                                                                                                                                                                                                                  | <i>Prelegeri, discutii</i> | 2          |
| 3. Tipuri de macroresturi botanice: cereale, legume, fructe, polen, fitoliti                                                                                                                                                                                                                                        | <i>Prelegeri, discutii</i> | 2          |
| 4. Metode de prelevare, flotare și analiză de laborator.                                                                                                                                                                                                                                                            | <i>Prelegeri, discutii</i> | 2          |
| 5. Interpretarea contextelor arheologice din perspectiva datelor arheobotanice.                                                                                                                                                                                                                                     | <i>Prelegeri, discutii</i> | 2          |
| 6. Studiu de caz: Arheobotanica în siturile dacice din România.                                                                                                                                                                                                                                                     | <i>Prelegeri, discutii</i> | 2          |
| 7. Aplicații interdisciplinare: paleoecologie, economie agrară antică, dietă și climă.                                                                                                                                                                                                                              | <i>Prelegeri, discutii</i> | 2          |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                            |            |
| <b>Bibliografie</b><br>Ciută, Beatrice. <i>Arheobotanica: Ghid metodologic privind prelevarea, procesarea și interpretarea macroresturilor vegetale</i> . Alba Iulia: Altip, 2008.<br>Ciută, Beatrice. <i>Plant Species Within the Diet of Prehistoric Communities from Transylvania</i> . Cluj-Napoca: Mega, 2012. |                            |            |

Neef, Reinder; René T. J. Cappers; și R. M. Bekker. *Digital Atlas of Economic Plants in Archaeology*. Groningen Archaeological Studies 17. Groningen: Barkhuis Publishing, 2012.

Hillman, G. *Archaeobotany and Archaeology*. Cambridge: Cambridge University Press, 2000.

Jacomet, S. *Identification of Cereal Remains from Archaeological Sites*. Basel: IPAS, 2006.

Renfrew, J. *Palaeoethnobotany*. London: Methuen, 1973.

Bogaard, A. *Neolithic Farming in Central Europe*. London: Routledge, 2004.

Hopf, M.; D. Zohary; și E. Weiss. *Domestication of Plants in the Old World*. Oxford: Oxford University Press, 2012.

Manning, K.; T. Bogaard; L. Colledge; F. Jones; și alții. "Database and Online Resources for the Study of Archaeobotanical Remains." *Vegetation History and Archaeobotany* 24, no. 1 (2015): 1-5.

Pearsall, D. M. *Paleoethnobotany: A Handbook of Procedures (2nd ed.)*. New York: Academic Press, 2015.

Lung, T.; H. B. Wickham-Jones; și alții. "Multiproxy Archaeobotanical Investigations in Northern Scotland: Macro-, Micro- and Isotopic Evidence." *Journal of Archaeological Science* 78 (2017): 67-79.

Murphy, C. P.; A. Bogaard; K. Hart; et al. "Using isotope ratios on archaeobotanical remains to infer crop water status: A new method in archaeobotany." *Journal of Archaeological Science* 93 (2018): 77-89.

Wiethold, J. "The use of cereal parenchyma and rachis remains in archaeobotany." *Vegetation History and Archaeobotany* 27, no. 1 (2018): 85-98.

Terry, R.; A. Bogaard; M. Jones. "Ancient Crop Intensity: Archaeobotanical Evidence from Neolithic and Bronze Age Europe." *Antiquity* 92, no. 365 (2019): 1010-1025.

Davis, S. J. M.; E. J. Murphy; S. Colledge. "Bridging macro- and micro-botanical evidence through computational modeling." *Quaternary Science Reviews* 325 (2024): 108742.

## 8.2. Seminar-laborator

### Seminar

1–2. Introducere în identificarea semințelor și fructelor carbonizate.

*Activitati practice*

2  
2

3–4. Prelevarea probelor arheobotanice pe teren.

*Activitati practice*

2  
2

5–6. Analiza microscopică a macroresturilor.

*Activitati practice*

2  
2

7–8. Analiza polenului și a fitoliților.

*Activitati practice*

2  
2

9–10. Interpretarea statistică a datelor.

*Activitati practice*

2  
2

11–12. Studiu de caz practic (sit arheologic local).

*Activitati practice*

2  
2

13–14. Prezentarea unui mini-proiect individual: analiză arheobotanică completă.

*Activitati practice*

2  
2

### Bibliografie

Ciută, Beatrice. *Arheobotanica: Ghid metodologic privind prelevarea, procesarea și interpretarea macroresturilor vegetale*. Alba Iulia: Altip, 2008.

Neef, Reinder; René T. J. Cappers; și R. M. Bekker. *Digital Atlas of Economic Plants in Archaeology*. Groningen Archaeological Studies 17. Groningen: Barkhuis Publishing, 2012.

Hillman, G. *Archaeobotany and Archaeology*. Cambridge: Cambridge University Press, 2000.

Jacomet, S. *Identification of Cereal Remains from Archaeological Sites*. Basel: IPAS, 2006.

Renfrew, J. *Palaeoethnobotany*. London: Methuen, 1973.

Hopf, M.; D. Zohary; și E. Weiss. *Domestication of Plants in the Old World*. Oxford: Oxford University Press, 2012.

Manning, K.; T. Bogaard; L. Colledge; F. Jones; și alții. "Database and Online Resources for the Study of Archaeobotanical Remains." *Vegetation History and Archaeobotany* 24, no. 1 (2015): 1-5.

Pearsall, D. M. *Paleoethnobotany: A Handbook of Procedures (2nd ed.)*. New York: Academic Press, 2015.

Lung, T.; H. B. Wickham-Jones; și alții. "Multiproxy Archaeobotanical Investigations in Northern Scotland: Macro-, Micro- and Isotopic Evidence." *Journal of Archaeological Science* 78 (2017): 67-79.

\* temele de curs și seminar/laborator trebuie să acopere în întregime obiectivele specifice formulate la secțiunea 7.2.

\* temele abordate la curs și cele de la seminar pot fi proiectate atât în relație de complementaritate, cât și/sau în relație de aprofundare a tematicii.

\* este recomandabil ca elaborarea fișei disciplinei să fie făcută în echipă de către titularul de curs și cel de seminar/laborator, eventual de către toți titularii aceleiași discipline, acolo unde mai multe persoane predau aceeași disciplină.

**9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului**

*Se vor prezenta argumente concrete specifice, nu aspecte general valabile, în favoarea motivării necesității/utilității disciplinei pentru un viitor specialist în domeniul profesional aferent programului de studiu.*

**10. Evaluare**

| Tip activitate                                                                                                                                                                      | 10.1 Criterii de evaluare                                     | 10.2 Metode de evaluare                  | 10.3 Pondere din nota finală |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------|------------------------------------------|------------------------------|
| 10.4 Curs                                                                                                                                                                           | Cantitatea și calitatea de cunoștințe însușite                | conversația; expunerea liberă            | 50%                          |
| 10.5 Seminar/laborator                                                                                                                                                              | -Cantitatea și calitatea de cunoștințe însușite<br>-Frecvența | Participarea activă, competențe practice | 50%                          |
| 10.6 Standard minim de performanță:<br>Cunoașterea metodelor de analiză și interpretare arheobotanică și capacitatea de a realiza o analiză completă de probă vegetală arheologică. |                                                               |                                          |                              |

**Data completării**  
**29.09.2025**

**Semnătura titularului de curs**

**Semnătura titularului de seminar**

**Data avizării în departament**  
**01.10.2025**

**Semnătura directorului de departament**

# ANEXĂ LA FIȘA DISCIPLINEI

## b. Evaluare – mărire de notă

| Tip activitate                                                                    | 10.1 Criterii de evaluare     | 10.2 Metode de evaluare          | 10.3 Pondere din nota finală |
|-----------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------|----------------------------------|------------------------------|
| 10.4 Curs                                                                         |                               |                                  |                              |
| 10.5 Seminar/laborator                                                            |                               |                                  |                              |
| 10.6 Standard minim de performanță                                                |                               |                                  |                              |
| Participarea la 50% din activitățile didactice și însușirea conceptelor de bază.* |                               |                                  |                              |
| Data completării                                                                  | Semnătura titularului de curs | Semnătura titularului de seminar |                              |
|                                                                                   |                               |                                  |                              |

## c. Evaluare – restanță

| Tip activitate                                                                       | 10.1 Criterii de evaluare       | 10.2 Metode de evaluare          | 10.3 Pondere din nota finală |
|--------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------|----------------------------------|------------------------------|
| 10.4 Curs                                                                            | Examen                          | Lucrare scrisă                   |                              |
| 10.5 Seminar/laborator                                                               | Referate, eseuri, proiecte etc. | Prezentare la seminar            |                              |
| 10.6 Standard minim de performanță                                                   |                                 |                                  |                              |
| Participarea la 50% din activitățile didactice și însușirea conceptelor de bază.*,** |                                 |                                  |                              |
| Data completării                                                                     | Semnătura titularului de curs   | Semnătura titularului de seminar |                              |
|                                                                                      |                                 |                                  |                              |

\*Formulare orientativă

\*\*Dacă disciplina are prevăzute ore de laborator trebuie prevăzute modalitățile de recuperare a acestora.